

VANTAA

Varhaiskasvatussuunnitelma Ruokopillin toimintayksikkö

Opetuslautakunta 20.1.2014

Sisällys

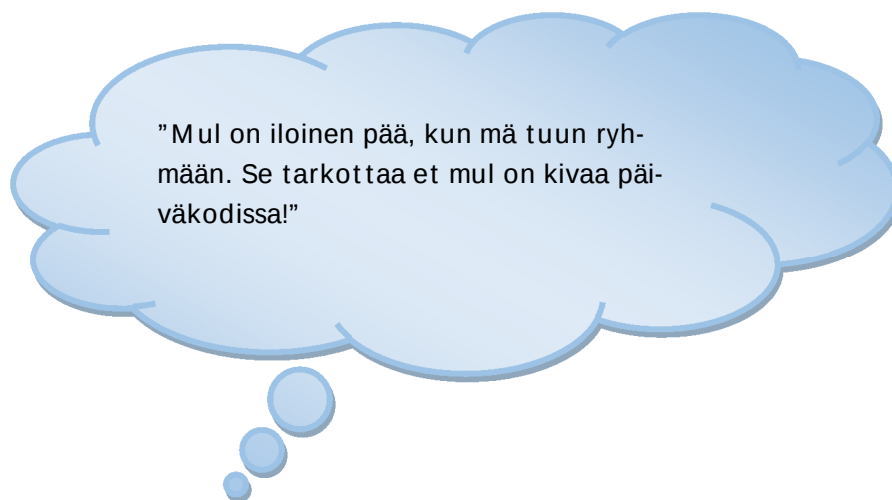
1	Johdanto	1
2	Arvot.....	3
2.1	Lapsikäsitteys	4
2.2	Kasvattajuus	5
3	Yhteistyö perheiden kanssa.....	6
3.1	Päivähoidon aloitus.....	6
3.2	Kasvatuskumppanuus.....	6
4	Työ lasten parissa	8
4.1	Vuorovaikutus	8
4.2	Lasten oma yhteisö ja kulttuuri.....	9
4.2.1	Kiusaamisen ehkäisy.....	10
4.3	Lapsen hyvä päivä	10
4.4	Lasten leikki	12
4.5	Oppiminen	14
4.6	Luonto ja ympäristö	15
4.7	Liikunta	16
5	Moninaisuus varhaiskasvatuksessa	17
5.1	Kasvun ja oppimisen tuki.....	17
5.2	Monikulttuurisuuden kohtaaminen	18
6	Esiopetus.....	19
6.1	6-vuotiaiden lasten valmistavan opetuksen järjestäminen	19
6.2	Hyvinvointityö ja oppilashuolto	20
7	Työyhteisön rakenteet ja toiminnan arviointi.....	21
7.1	Palaverirakenne.....	21
7.2	Arviointirakenne	22

1 Johdanto

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on edistää lapsen tervettä kasvua, kehitystä ja oppimista. Se on prosessi, jossa lapsen kasvun ja oppimisen tukeminen sekä hoiva yhdistyvät. Varhaiskasvatus on suunnitelmallista ja tavoitteellista, lapsen ikä- ja kehitystason ja yksilölliset tarpeet huomioivaa vuorovaikutusta ja yhteistoimintaa. Lapsen leikki on varhaiskasvatuksessa keskeisessä asemassa.

Vanhemmilla on lastensa ensisijainen kasvatusoikeus ja -vastuu, joita yhteiskunnan tarjoamat varhaiskasvatuspalvelut tukevat. Varhaiskasvatuksessa on oleellista lasten, varhaiskasvatuksen henkilöstön sekä vanhempien välinen vuorovaikutus ja kasvatuksellinen kumppanuus.

Tärkeänä lähtökohtana tälle suunnitelmalle on ollut ajatus jokaisen lapsen arvostamisesta ja hyväksymisestä omana ainutlaatuisena itsenään.

Ruokopillin toimintayksikköön kuuluu kaksi työpistettä: Ruokopillin päiväkoti ja Tiedonjyvän päiväkoti. Ruokopillin Päiväkodissa on viisi sisarusryhmää, joissa kaikissa lapset ovat iältään 1-6-vuotiaita.

Tiedonjyvän päiväkodissa toimii kaksi esiopetusryhmää tai kaksi 5-6-vuotiaiden ryhmää riippuen vuodesta. Ruokopillillä ja Tiedonjyvällä on yhteinen päiväkodin johtaja. Ruokopillissä on 15 kasvattajaa, joista lastentarhanopettajia on kuusi ja lastenhoitajia yhdeksän. Tiedonjyvässä on kuusi kasvattajaa, joista lastentarhanopettajia on neljä ja lastenhoitajia on kaksi. Lisäksi toimintayksikössä voi joinakin vuosina toimia resurssieritylastentarhanopettaja ja avustajia riippuen lasten kasvun ja oppimisen tuen tarpeista.

Ruokopillin päiväkoti on valmistunut kesällä 1998. Keväällä 2004 päiväkodissa oli paljon vahinkoa aiheuttanut tulipalo. Vahinkoja korjattiin yhdeksän kuukautta, jotta päiväkoti saatiin entiselleen. Tammikuussa 2005 toiminta jatkui korjatuissa tiloissa.

Jokaisella ryhmällä on käytössään ryhmätila, pienryhmätila ja lepo huone. Lisäksi yhteisessä käytössä on sali, uima-allas, verstaas ja muutama muu pienryhmätila. Upea, avara keskikäytävä antaa paljon lisää toimintatilaa. Lasten leikkipiha on maastoltaan vaihteleva ja kaikenikäisille lapsille yhteinen. Myös viereinen metsä tarjoaa monia erilaisia elämyksiä.

Tiedonjyvä sijaitsee Jokiniemen koulun yhteydessä esiopetusta varten rakennetuissa tiloissa. Tilat ovat avoimia ja jo hieman koulumaisemmat. Tiedonjyvän lapset saavat kokemusta koulumaailmasta mm. ruokailun taustatuessa koulun ruokasalissa.

Tikkurilassa on myös tarjolla päiväkotiryhmille monipuolisia lasten kulttuuri- ja liikuntapalveluja. Kirjasto- ja elokuvakäynnit sekä luisteluretket jäähallille tuovat lapsille mukavaa lisävaihtelua arkeen.

Molemmissa päiväkodeissa toimitaan aamupäivisin pääsääntöisesti pienryhmissä. Työvuorot on suunniteltu siten, että pienryhmät voivat aloittaa toimintansa klo 9.00. Silloin ryhmän lapset on jaettu kasvattajien kesken, jolloin on mahdollista paremmin huomioida jokainen lapsi yksilöllisesti rauhallisemmassa oppimisympäristössä.

Pienryhmätoiminta kannattelee ja aktivoi vuorovaikutukseen ja läsnäoloon ja varmistaa lapsen oikeutta tulla kohdatuksi päivittäin omana itsenään. Pienryhmät ovat pääsääntöisesti kiinteitä, mutta tarvittaessa pienryhmien koostumusta voidaan joustavasti vaihdella toiminnasta riippuen.

2 Arvot

Vantaan kaupungin arvoiksi on määritelty innovatiivisuus, kestävä kehitys ja yhteisöllisyys. Olemme yhdessä pohtineet, mitä nämä arvot tarkoittavat Ruokopillin toimintayksikössä.

Innovatiivisuus

- ajatusten jakamista
- joustavuutta
- toimintatapojen ja rakenteiden jatkuvaa tarkastelua ja arviointia
- rohkeutta
- asenteiden avoimuutta

Kestävä kehitys

- kierrätystä
- kasvattajan asennetta ja tekoja mallina lapsille
- arjen pienten ekologisten tekojen tiedostamista
- luonnon ja ympäristön ottamista osaksi oppimisympäristöä

Yhteisöllisyys

- avoimuutta, suvaitsevuutta, erilaisuutta, arvostamista
- lasten osallistamista, mahdollisuutta vaikuttaa omaan elämäänsä
- kasvatuskumppanuutta, avointa vuorovaikutusta
- oman itsensä johtamista, vastuunkantoa

2.1 Lapsikäsitys

Avainsanat: **arvokas, yksilöllinen**

Jokaisella lapsella on oikeus lapsuuteen. Kasvattajan tehtävänä on yhteistyössä vanhempien kanssa vaalia lapsuutta, joka on erityinen, ainutlaatuinen ja herkkä vaihe elämässä.

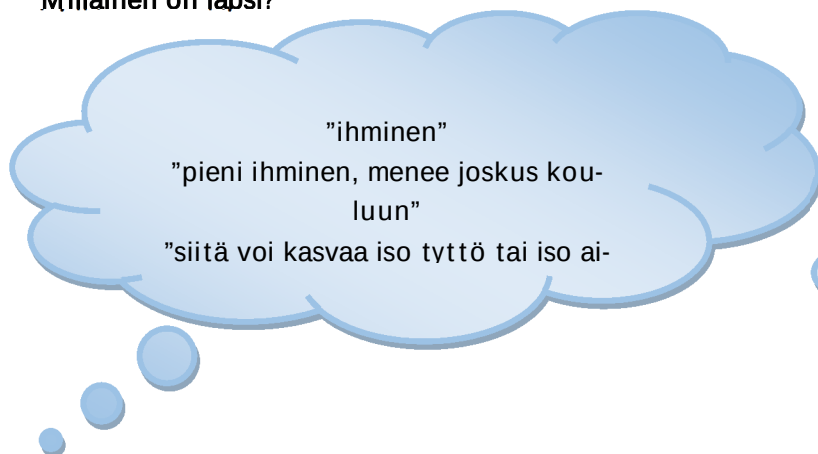
Jokainen lapsi on arvokas. Lapsella tulee olla aikuisen tukemana mahdollisuus jatkuvaan kasvuun ja oppimiseen. Lapsi tekee valintoja ja voi vaikuttaa osaltaan elämäänsä sekä oppii kantamaan vastuuta itsestään, muista ihmisistä sekä ympäristöstä.

Lapsi on aina yksilö ja samalla myös aktiivinen toimija osana vertaisryhmää.

Lapsi on synnynnäisesti utelias, tutkiva, luova, kiinnostunut ja kokeileva. Hän nauttii ja kokee iloa yhdessäolosta turvallisessa ilmapiirissä.

Lapsi oppii tutkimalla, kokeilemalla, leikkimällä, kyselemällä, erehtymällä, onnistumalla, seuraamalla muita ja tekemällä itse. Oppiminen tapahtuu oivaltamisen kautta.

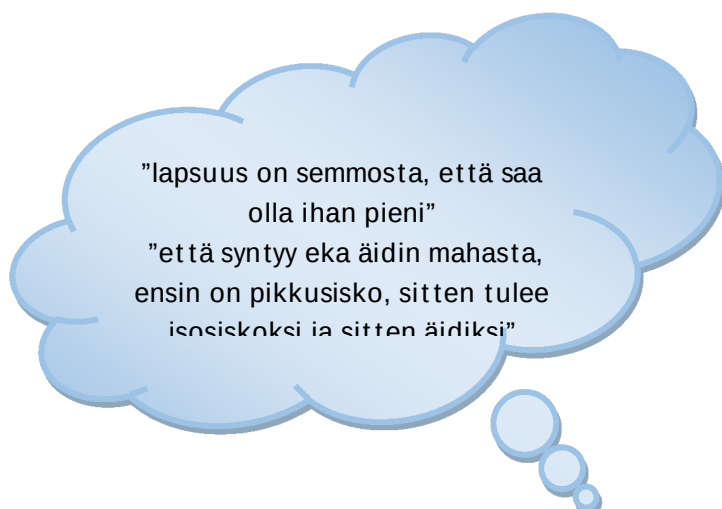
Millainen on lapsi?

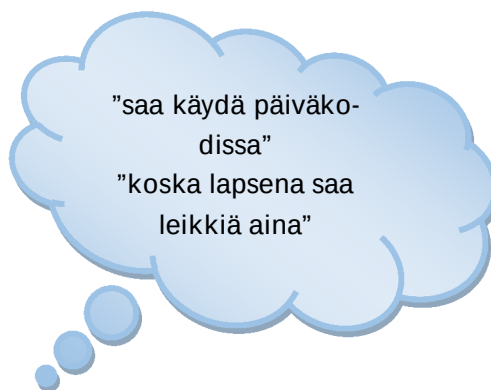
Millaista on olla lapsi?

Lapsuus?

Mikä on parasta lapsena olemisessa?

2.2 Kasvattajuus

Avainsanat: **ammattitaito, turvallisuus**

Kasvattajayhteisömme on ammattitaitoinen, ja sillä on moniammatillinen ote. Arvostamme erilaisia koulustaustoja, ja työyhteisöämme rikastuttavat erilaiset persoonat vahvuuksineen. Tiedostamme oman ammatillisen roolimme ja kehitämme sitä jatkuvasti.

Kasvattajalla tulee olla herkyys huomioida lapsen tunteet ja tarpeet ja hyväksyä erilaiset perheet, kulttuuritaustat ja erilaiset tavat olla vanhempi. Kasvattajalla tulee olla taito kuulla ja kuunnella lasta. Kasvattaja on huumorintajuinen, turvallinen, persoonallinen ja toimii suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti. Kasvattajan tehtävänä on oppia kuulemaan ja ymmärtämään lapsen sanattomiakin viestejä. On tärkeää, että lapsi voi kokea voivansa vaikuttaa omaan päiväkotipäiväänsä.

Toimintakulttuurimme on oikeudenmukainen, turvallinen, rohkaiseva, kannustava, lämmin ja lasta osallistava, ja kaikkia kunnioitetaan tasavertaisina yksilöinä. Toimimme lapsen tukena, turvana ja mahdollisuuksien tarjoajana. Kasvattajina haluamme auttaa lasta kasvamaan itseään, toisia, ympäristöä ja elämää kunnioittavaksi yksilöksi.

Minkälaisista aikuisista tykkäät?

3 Yhteistyö perheiden kanssa

3.1 Päivähoidon aloitus

Avainsanat: **ystävällisyys, luottamus**

Päivähoidon aloitus on pohja, jolle kasvatuskumppanuus alkaa rakentua.

Ensimmäiseksi yhteydessä uuteen perheeseen on päiväkodin johtaja. Hän kertoo perheelle uudesta hoitopaikasta ja lapsen tulevasta lapsiryhmästä. Vanhempien kanssa sovitaan, että ryhmän henkilökunta on seuraavaksi yhteydessä heihin.

Ryhmä pohtii jo alustavasti, mihin pienryhmään lapsi tulee sijoittumaan. Sen pienryhmän vastuukasvattaja on yhteydessä perheeseen, toivottaa tervetulleeksi ja kutsuu tutustumaan ryhmään. Lapselle järjestetään valmiiksi oma, nimellä varustettu naulakkopaikka, ruokapöytäpaikka sekä oma sänky tai patja, jotta lapselle ja perheelle tulee tervetullut olo jo tutustumaan tullessaan.

Ensimmäisellä käynnillä sovimme perheen kanssa aloituskeskustelun ja päivät, jolloin lapsi harjoittelee ja tutustuu päiväkotielämään. Tutustuminen ennen aloitusta on tärkeää ja toivottavaa. Tutustumisen aikana juttelemme ja leikimme uuden lapsen kanssa, jotta turvallisuudentunne ja luottamus uutta aikuista kohtaan syntyisivät mahdollisimman luontevasti. Esittelemme perheelle päiväkotia, ryhmän toimintaa ja keskustelemme arkeen liittyvistä käytänteistä. Kerromme myös vanhemmille, että he voivat koska tahansa päivähoitopäivän aikana soittaa ja kysellä lapsen kuulumisia.

Aloituskeskustelua varten perhe täyttää "Lapsi kotioiloissa" -lomakkeen. Aloituskeskustelu käydään mielellään ennen kuin lapsi aloittaa päivähoidon tai mahdollisimman pian lapsen aloitettua. Keskustelussa käymme perheen kanssa läpi lasta koskevia asioita. Arvostamme vanhemmilta saatua tietoa lapsen tottumuksista ja tavoista. Haluamme pitää tavat aluksi mahdollisimman samanlaisina, jotta lapsella olisi turvallinen olo eivätkä muutokset tuntuisi niin suurilta.

Hoitoaikasopimus tehdään päiväkodin johtajan kanssa.

3.2 Kasvatuskumppanuus

Avainsanat: **"Lapsen kanssa voi päästä työskentelemään vain kulkemalla vanhempien avaaman oven kautta."**

Vanhempien kanssa tehtävä kasvatuksellinen yhteistyö eli kasvatuskumppanuus antaa työllemme vahvan ki-vijalan.

Kasvatuskumppanuus on vuoropuhelua vanhempien kanssa sekä osa hyvinvointityötä lapsen suotuisan kasvun ja kehityksen edistämiseksi. Olemme vanhemmuuden tukena ja käymme keskustelua lapsen varhaiskasvatuksesta. Avoin vuorovaikutus kaikissa asioissa on lähtökohtana luottamukselle, toimivalle yhteistyölle ja lapsen hyvinvoinnille.

Kunnioitamme lapsen vanhempia oman lapsensa asiantuntijoina. Laadimme perheen kanssa lapselle varhaiskasvatussuunnitelman, jossa huomioidaan vanhempien toiveita lapsensa hoitoon liittyvissä asioissa. Varhaiskasvatussuunnitelmassa sovitaan lapsen kasvulle ja kehitykselle tavoitteita, joihin perhe ja varhaiskasvatus osaltaan voivat sitoutua. Tarkoituksena on luoda johdonmukainen kasvatuslinja kodin ja varhaiskasvatuksen välille.

Kasvatuskumppanuus näkyy arjessamme päivittäisissä tuonti- ja hakutilanteissa, jotka antavat mahdollisuuden yhteiseen keskusteluun ja vanhempien kohtaamiseen. Vanhemmille kerrotaan päivän tapahtumista ja toiminnasta, niin hyvistä hetkistä kuin vähän huonommistakin. Toimintamme on aina oltava perusteltua ja lasta tukevaa.

Erilaiset juhlat, tapahtumat ja mahdolliset vanhempainillat tuovat oman lisänsä kasvatuskumppanuuteen. Vanhemmat ovat myös aina tervetulleita seuraamaan päiväkodin arkea ja toimintaa.

Vanhempien ajatuksia kasvatuskumppanuudesta:

"yhteisesti sovittu tapa kasvattaa lasta ja huomioida hänet yksilöllisesti"

"kasvatusvastuu on vanhemmilla ja päiväkodista saa tukea ja neu-

"kumppanuus, jolla tähdätään siihen, että lapsi voi kasvaa turvallisesti"

"yhteistoimin kasvatetaan pärjäävä, tasapainoinen ja lapsen omat vahvuudet huomioiva yhteiskunnan jäsen"

"avointa vuorovaikutusta henkilökunnan ja perheiden välillä kaikesta, yhteistyötä lapsen kasvatuksessa ja lapsen parhaaksi"

"kasvatus vaatii yhteistyötä, sovi-taan yhteiset suuntaviivat"

4 Työ lasten parissa

4.1 Vuorovaikutus

Avainsanat: **läsnäolo ja lempeys**

Kasvattajan läsnäolo on kaiken vuorovaikutuksen perusta. Läsnäololla tarkoitetaan lapsen aitoa kohtaamista, kuuntelemista ja pienimpien lasten sanattomien viestien kuulemistä.

Vuorovaikutus alkaa hetkestä, jolloin lapsi saapuu päiväkotiin, ja kasvattaja ottaa hänet vastaan. Tervehdimme lasta ystävällisesti ja tarjoamme hänelle mahdollisuutta tulla syliin. Lapselle tulee tunne, että hän on tervetullut ja hänestä välitetään. On tärkeää, että jokainen lapsi voi tuntea tulleensa kohdatuksi positiivisesti päivän aikana. Kun aikuinen kohtelee lasta kunnioittavasti ja lempeästi, lapsi saa mallin arvostavasta vuorovaikutuksesta.

Kosketuksella on myös oma merkityksensä kasvattajan ja lapsen välisessä vuorovaikutuksessa. Kasvattajan lempeä kosketus toimii lapselle viestin merkityksen tehosteenä. Se voi toimia sanomana välittämisestä, hyväksynnästä, rauhoittamisesta ja huomioinnista. Se kertoo lapselle, että olet tärkeä tässä yhteisössä. Sanattoman viestinnän eli ilmeiden ja eleiden on oltava yhteneväisiä sanallisen viestin kanssa.

Kasvattaja tunnistaa lapsen tunnetiloja ja sanoittaa niitä. Lapsi huomaa, että erilaiset tunnetilat ovat sallittuja ja hyväksyttäviä. Kasvattaja nimeää, kuvailee, selittää, sanoittaa erilaisia tilanteita ja toimintoja lapselle. Hän rohkaisee lapsen halua vuorovaikutukseen. Lapsen sanallisiin ja sanattomiin aloitteisiin ja viesteihin tartutaan ja lasta tuetaan itsensä ilmaisemisessa. Kasvattaja vastaa siitä, että lapsi voi kokea tulevana ymmärrätyksi. Vahvistamme lapsen myönteistä minäkuvaa ja itsensä kokemista arvokkaana. Ryhmässä toimiessaan lapsi oppii hyvän vuorovaikutuksen kulmakiviä; jokaisen oikeutta saada huomiota ja tilaa ajatuksilleen.

4.2 Lasten oma yhteisö ja kulttuuri

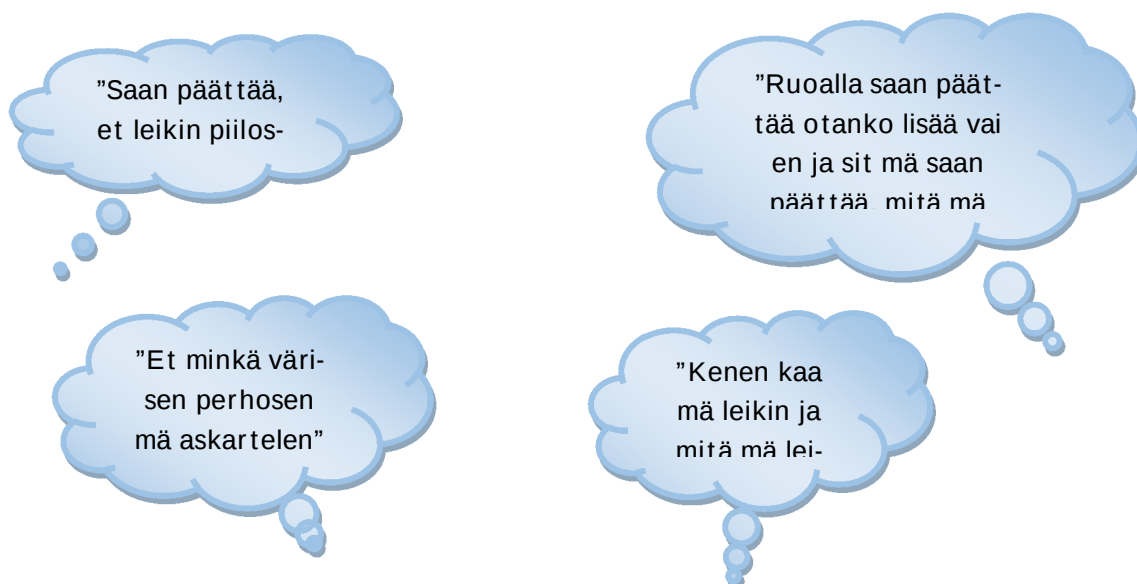
Avainsanat: **ilo ja huumori**

Ajatus sisarusryhmistä perustuu siihen, että lapsi voi kasvaa turvallisessa ja tutussa ympäristössä ja säilyttää mahdollisimman pitkään samat leikkikaverit. Isommat lapset oppivat huomioimaan pienempiä, ja pienemmät lapset oppivat luottamaan isompiin. Lapset oppivat, että kukin kehittyy omaan tahtiinsa ja ovat erilaisia. Kaikki ovat kuitenkin tärkeitä, arvokkaita ja tasaveroisia. Pienryhmissä ja esiopetusiässä lapset saavat enemmän kokemuksia ikäistensä vertaisryhmästä.

Lapsille annetaan mahdollisuuksia tutustua muiden ryhmien lapsiin ja tuetaan kaverisuhteita yli ryhmärajojen. Lapset voivat halutessaan mennä leikkimään myös toiseen ryhmään. Eri ryhmien pienryhmät tekevät yhteistyötä esim. retkien ja liikuntatuokioiden muodossa.

Lasten oma yhteisö ja toimintakulttuuri on rakennettu hyväksyväksi, sallivaksi ja iloiseksi. Hassuttelu ja huumori sisällytetään arkipäivään. Tuemme lapsen liikkumista, kokeilunhalua ja omien rajojen kokeilemistä. Haluamme, että lapselle syntyy onnistumisen kokemuksia ja iloa.

Mistä asioista voit päättää itse?

Kuuntelemme lasta ja otamme hänen mielipiteensä huomioon. Lapsella tulee olla tunne, että hän voi yhteisössään olla vaikuttamassa omiin asioihinsa. Lasten ideoita ja toiveita hyödynnetään myös toiminnan suunnittelussa. Lelupäivä ei kuulu toimintakulttuuriimme, vaan lapset voivat tuoda oman lelun mukanaan aina halutessaan.

Keskustelemme yhdessä säännöistä ja niiden merkityksestä yhteiseen hyvinvointiin. Lapsilla on turvalliset rajat, mutta vältämme turhia sääntöjä. Ristiriitatilanteet selvitetään pääasiallisesti keskustelemalla. Lasta ei jätetä yksin riitatilanteessa vaan hänelle annetaan mahdollisuus rauhoittumiseen aikuisen kanssa. Lapselle tulee tunne, että hän on hyväksytty ja tärkeä, vaikka hänen tekonsa tai käyttäytymisensä ei olisikaan ollut toivottavaa. Kasvattajan tukemana opetetaan lapsia myös itse arvioimaan omaa toimintaansa.

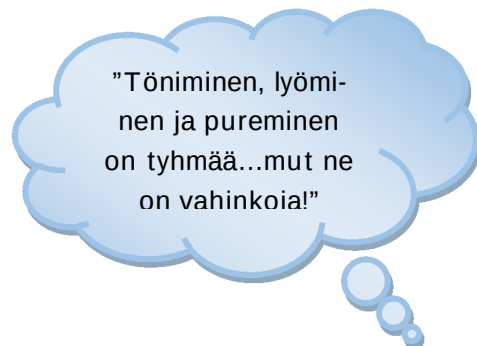
4.2.1 Kiusaamisen ehkäisy

Avainsanat: **tietoisuus, nollatoleranssi**

Kiusaamisella tarkoitetaan syrjintää ja epäoikeudenmukaista kohtelua. Kiusaaminen voi olla näkyvää tai sanatonta, fyysistä tai psyykkistä. Lapsen käsitykseen ja kokemukseen kiusaamisesta suhtaudutaan aina vakavasti. Tavoitteena on nollatoleranssi kiusaamisen suhteen. Puutumme kiusaamiseen heti, kun tulemme siitä tietoiseksi.

Lapsen kokemukseen kiusaamisesta reagoidaan lapsen ikätaso huomioiden, ja tilanne käydään läpi jokaisen osapuolen kanssa. Tarvittaessa asiaa käsitellään myös vanhempien kanssa. Pyrimme löytämään yhteisen näkemyksen ja sopimaan mahdollisista toimenpiteistä.

Kiusaamista ehkäistään yleisellä asennekasvatuksella sekä välittävällä ja hyväksyvällä ilmapiirillä. Aikuisen aito läsnäolo sekä pienryhmätoiminta ylläpitävät turvallista ja luottavaista kasvu- ja oppimisympäristöä. Rohkaisemme eri-ikäisiä lapsia ryhmässä toimimaan toistensa auttajina, tukijoina ja kannustajina.

4.3 Lapsen hyvä päivä

Avainsanat: **kiireettömyys, hyvinvointi**

Lapsen hyvän päivän pohjana on kiireetön ja joustavasti vakaa päivärytmi. Suunnittelemalla päiväjärjestys ja toiminta lasten ikätason sekä lapsiryhmän tarpeiden mukaan tulee päivästä sujuva. Lapset viihtyvät ja voivat kokea olonsa turvalliseksi.

Aamukohtaaminen on usein päivän tärkein hetki. Se toivottaa lapsen tervetulleeksi ja saa tuntemaan, että juuri hän on tärkeä. Aamuhetken tulisi olla rauhallinen ja tunnelmaltaan lämmin. Vanhemman tehtävänä on tuoda lapsi ryhmään, jolloin kasvattaja huomioi saapuvan lapsen ja vanhemman. Jokaisella lapsella on oma yksilöllinen tapansa irtautua vanhemmasta työpäivän ajaksi, ja siinä kasvattaja toimii lapsen tukena ja apuna.

Ruokailu, päivälepo, pukeminen ja riisuminen, ulkoilu ja wc-toiminnot ovat esimerkkejä ns. arkitoimintatilanteista, jotka rytmittävät päivää. Niiden toimivuus ja sujuvuus ovat rauhallisen ilmapiirin perusta. Arkitoimintatilanteet tukevat lapsen hyvinvointia. Päivittäin toistuvat rutiinit luovat turvallisuuden ja tuttuuden tunnetta. Tilanteiden ennakointi on tärkeää, koska lapset tarvitsevat eri tavoin aikaa siirtyessään toiminnasta toiseen. Kasvattaja tarvitsee herkkyyttä ja taitoa osatakseen joustaa tilanteissa tarpeen niin vaatiessa. Arkitoimintatilanteissa syntyy arvokasta vuorovaikutusta lapsen ja kasvattajan välille. Mitä pienemmästä lapsesta on kyse, sitä merkityksellisempi työväline on aikuisen syli. Omatoimisuus kasvaa iän myötä, jolloin kasvattajan rooli muuttuu enemmän lapsen kannustajaksi ja ohjaajaksi. Arkitoimintatilanteet ovat osa oppimista ja niillä on suuri pedagoginen merkitys. Arkielämän perusasioista hyvin selviävä lapsi on valmiimpi vastaanottamaan ja omaksumaan muita tietoja ja taitoja.

Aamupäivän ulkoilu toteutetaan porrastetusti, jolloin sisällä on paremmin tilaa ja mahdollisuuksia pienryhmien toiminnalle. Ulkoilemme päiväkodin pihalla, läheisessä metsässä tai retkeilemällä lähiympäristössä. Ruokailutilanne on tunnelmaltaan rauhallinen ja leppoisa. Aikuiset ruokailevat lasten kanssa pienissä pöytäryhmissä. Isommat lapset harjoittelevat ruoan ottamista ja leivän voitelemista itse. Yhdessä opettelemme hyviä ruokailutapoja, maistamme erilaisia ruokia ja nimeämme niitä. Lounaalla on aina tarjolla ruoan kanssa näkkileipää tai pehmeää leipää. Ruokailun jälkeen siirrymme päivälevolle. Lapset on jaettu siten, että päiväunia tarvitseville lapsille taataan riittävä uni ja leporauha. Osa lapsista kuuntelee satua tai musiikkia. Levon tarve on jokaisella lapsella yksilöllinen, ja kasvattaja vastaa siitä, ettei lepoaika muodostu kenellekään tarpeettoman pitkäksi.

Lapsiryhmien toiminta on aina suunniteltua. Toimintayksikön keskeiset tavoitteet pohjautuvat Vantaan varhaiskasvatusstrategiaan. Nämä ohjaavat lapsiryhmien omia tavoitteita ja toiminnan suunnittelua. Lähtökohdista toiminnalle ovat lapsiryhmästä nousevat tarpeet. Tarjoamme lapsille monipuolista toimintaa, elämyksiä ja kokemuksia sekä onnistumisen tunteita!

Poikkeavissa tilanteissa on yhteisesti sovitut käytänteet. Olemme joustavia, teemme ryhmien kesken yhteistyötä ja autamme toisiamme. Jokaiselle lapselle on nimetty ns. vararyhmä, johon hän siirtyy tarvittaessa. Näin pyritään takaamaan lapselle mahdollisimman turvallinen olo myös poikkeustilanteissa.

Hyvä päivä vanhempien mielestä:

"jos lapsi kertoo, että oli hyvä päivä, se tarkoittaa hänen olevan tyytyväinen tekemiinsä"

"lapsi on tuntenut olonsa turvallisesti ja hänen tarpeensa on huomioitu sopivalla tavalla"

"toiminnantäyteinen päivä, aikuinen valvomassa ja tarvittaessa syliä"

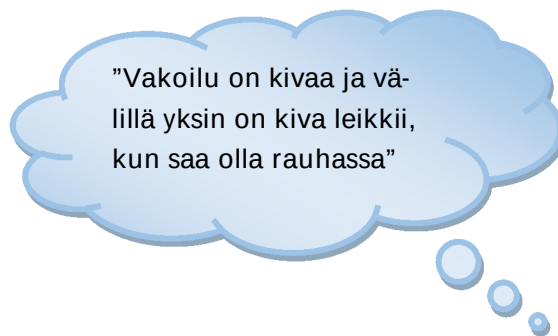
"tietoa siitä, mitä lapsi on leikkinyt ja kenen kanssa, miten toimii muiden lasten kanssa, konfliktitilanteet/hyvät hetket, näkykö lasta askarruttavat tilanteet/asiat päiväkodissa"

4.4 Lasten leikki

Avainsanat: **elämän opettelu**

Leikki kuuluu lasten elämään samalla tavalla kuin hengittäminen, nukkuminen ja syöminenkin. Se on lasten toiminnan perusmuoto ja pohja erilaisten taitojen kehittymiselle. Omaan itseensä ja ympäröivään maailmaan tutustuminen on lapselle tehtävä, jossa parhaana välineenä toimii leikki. Leikillä on suuri merkitys lapsen emotionaalisen, sosiaalisen ja kognitiivisen kehityksen kannalta. Lapsen leikkiessä kehittyvät kieli, vuorovaikutustaidot, tunteiden säätely sekä yhteisten sääntöjen merkityksen ymmärtäminen. Leikissä lapsi harjoittelee tekemään valintoja ja ratkaisuja yhdessä neuvotellen. Leikki on oikean elämän opettelua. Lapset eivät kuitenkaan leiki oppiakseen vaan oppivat leikkiessään.

Kasvattaja on leikin mahdollistaja. Hänen roolinsa leikissä vaihtelee lasten iästä, leikkitaidoista ja muista tilannetekijöistä riippuen leikkiin osallistujasta ulkopuoliseen havainnoitsijaan. Kasvattajan mukanaolo leikeissä on usein tietoinen valinta. Hän rikastuttaa leikkiä, syventää sitä, auttaa lapsia ideoimaan juonta pidemmälle ja rakentaa leikkiä kokonaisuudeksi. Kasvattaja antaa tilaa lasten aloitteille ja auttaa niitä lapsia leikin alkuun, jotka eivät löydä paikkaansa leikkisyhteisössä. Hän luottaa lasten omiin leikki-ideoihin ja tukee lasten omaehtoista leikkiä. Usein lasten leikkialoitteet rikastuttavat jo olemassa olevaa toimintaa. Leikki jäljittelee oikeaa elämää ja lasten kokemia ja näkemiä asioita. Kasvattaja saa leikin avulla paljon arvokasta tietoa lapsen kokemusmaailmasta ja tunnetiloista.

Kuusi kultaista ohjetta kasvattajalle:

1. Anna lapselle päivittäin tilaa ja mahdollisuuksia leikkiä.
2. Arvosta sitä, että leikeissä lapsi oppii vuorovaikutustaitoja, sääntöjä ja ristiriitojen ratkomista.
3. Leikki ei ole leluista kiinni. Vältä turhan valmiiksi leikittyjä leluja.
4. Aikuiset eivät aina ymmärrä leikkiä, eikä tarvitsekaan.
5. Hyväksy äänekäs leikki. Se on haasteellista, mutta kuuluu asiaan.
6. Etsi itsestäsikin leikkivä lapsi ainakin kerran viikossa.

Leikki on toimintatavoistamme keskeisin. Leikkiminen nähdään toimintana, johon liittyy jonkin asteisia tavoitteita ja päämääriä. Lapsilla on mahdollisuus leikkiä joka päivä. Suunnittelemme toimintaa siten, että leikille on aikaa. Käytössämme on jokaisessa ryhmässä ns. leikinvalintataulut, joissa on kuvia erilaisista leikeistä. Näiden avulla voidaan jäsentää toimintaa, tukea pitkäkestoista leikkiä ja ohjata valitsemaan monipuolisesti leikkejä ja leikkikavereita. Kasvattaja voi hyödyntää leikinvalintataulua eri tarkoituksiin ja tavoitteisiin.

Kasvattajan tehtävänä on leikkiympäristön tietoinen luominen, ylläpitäminen ja uudistaminen. Leikkiympäristön on tarkoituksenmukaista olla selkeä, turvallinen, rauhallinen, monipuolinen ja mielikuvitusta herättelevä.

Ympäristö antaa lapselle mahdollisuuksia olla leikeissään luova ja oivaltava. Ulkoilupaikka sekä lähimetsä toimivat myös oivallisina leikkiympäristöinä.

Paras leikki:

"Agenttileikki,
vaklataan ihmisiä
kysymättä
niiltä lupaa"

"Hiekka-
leikki"

"Kiipeily! Kos-
ka sit oon
korkeella"

"Kirkonrotta ja
hirviöhippa"

4.5 Oppiminen

Avainsanat: **tutkiminen, kannustaminen**

Miten lapset oppivat?

Varhaiskasvatuksessa oppimista luonnehtii kokonaisvaltaisuus. Oppiminen on tekemistä, tutkimista, liikkumista, kaikin aistein kokemista ja erityisesti leikkimistä. Kasvattajat tunnistavat oppimisen mahdollisuudet kaikissa arjen tilanteissa ja tukevat lapsen omaa aktiivista roolia.

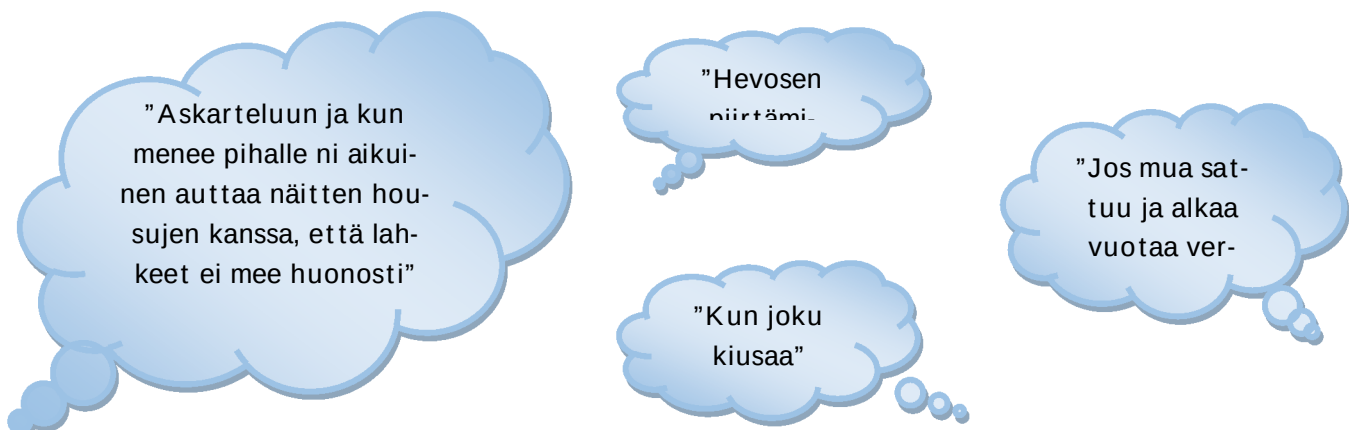
Pohjana kaikelle toiminnalle ja oppimiselle on:

- laadukas vuorovaikutus
- turvallinen ilmapiiri, jossa lapsi kokee tulewansa hyväksytyksi ja kuulluksi
- avoin ja toisia kunnioittava ilmapiiri kasvattajien kesken
- oppimisympäristön muokkaaminen lapsiryhmän tarpeita vastaavaksi
- pienryhmätoiminta

Lapsille soveltuvalla, heidän mielenkiinnon kohteensa ja elinpiirinsä huomioivalla toiminnalla haluamme tehdä oppimisesta iloisen ja positiivisen kokemuksen. Kasvattajan aito läsnäolo ja heittäytyminen yhteiseen toimintaan aktivoivat ja innostavat lasta. Kannustamme lapsia yrittämään ja huomioimme heidän erilaiset oppimistyyliinsä. Myönteiset oppimiskokemukset ja positiivinen huomioiminen arjessa tukevat lapsen terveen itsetunnon kehitystä ja vaikuttavat siihen, kuinka lapsi kokee itsensä oppijana. Lapsen persoonallisuudenpiirteitä havainnoimalla voimme löytää vahvuuksia, joiden avulla tuetaan oppimista. Lapselle mielekkäät ja merkitykselliset sisällöt tukevat lapsen luontaista uteliaisuutta. Oppiminen on prosessi, joka perustuu lapsen omaan aktiivisuuteen ja kiinnittyy hänen omakohtaisiin kokemuksiinsa.

Turvallinen, hyväksyvä ja iloinen ilmapiiri sekä viihtyisä toimintaympäristö mahdollistavat monipuolisesti arjen eri oppimistoiminnot. Lasten korkeudella ja heidän saatavillaan olevat välineet ja materiaalit, joiden paikka on visualisoitu kuvilla, auttavat lasta hahmottamaan paremmin ympäristöään ja opettavat häntä toimimaan omatoimisemmin. Oppimisympäristön siisteydestä ja järjestyksestä vastaavat kasvattajat ja lapset yhdessä.

Mihin tarvitset aikuisen apua?

4.6 Luonto ja ympäristö

Avainsanat: **metsä, tutkiminen**

Ympäristökasvatus on pysyvä ja luonteva osa päiväkotimme arkea. Aikuinen toimii esimerkkinä asenteellaan ja toiminnallaan. Lapsen tulee saada kokemuksia ja elämyksiä luonnosta ja ympäristöstä, jotta hän pystyy hahmottamaan itsensä osana luontoa ja luomaan oman luontosuhteensa. Lähimetsä ja päiväkodin piha tarjoavat mahdollisuuksia tutkimiseen, havainnointiin ja erilaisiin luontoelämyksiin. Luupit, kiikarit ja luontokirjat ovat havaintojen tekemisen apuna.

Teemme metsäretkiä viikoittain ja ulkoilemme lähes säällä kuin säällä. Metsä ja luonto toimivat kasvua ja oppimista tukevana leikki- ja oppimisympäristönä. Motoriset taidot karttuvat kivillä kiipeillen, käpyjä heitellen, keppejä keräten, lätäköissä hyppien, hangessa ryömien ja jäniksenjälkiä seuraten. Metsäretkellä opimme nimeämään puita, kukkia ja eläimiä, pohtimaan luontoarvoja ja ihastelemaan luonnon ihmeitä. Voimme nauttia luonnon tarjoamasta rauhasta ja mahdollisuuksista luovaan leikkiin yhdessä toisten kanssa. Luonto inspiroi mielikuvitusta ja tarjoaa erilaisia mahdollisuuksia ja materiaaleja leikkiin.

Ekologisuus on osa toimintaperiaatteitamme. Mahdollisuuksien mukaan kierrätämme ja huomioimme veden ja sähkön kulutusta. Lapsille annetaan kokemuksia, että me kaikki voimme teoillamme, asenteillamme ja sanoillamme vaikuttaa siihen, että luonnosta ja ympäristöstä pidetään hyvää huolta. Arjessa kiinnitämme huomiota kierrätykseen, lajitteluun ja siihen, että ruokaa päätyisi mahdollisimman vähän roskiin. Hankinnoissa suosimme kestävyyttä ja askarteluissa mahdollisuuksien mukaan luonnonmateriaaleja. Otamme mielellämme vastaan lahjoitusmateriaaleja. Vanhat astiat, paistinpannut, matot ja verhot löytävät äkkiä paikkansa lasten sisä- ja ulkoleikeissä. Järjestämme silloin tällöin lasten lelujen ja vaatteiden ”vaihtoviikot”, jolloin vanhemmat voivat tuoda pieneksi jääneitä lastenvaatteita kierrätykseen ja ottaa tilalle halutessaan toisten vanhempien tuomia leluja tai vaatteita.

4.7 Liikunta

Avainsanat: **kannustus, monipuolisuus**

Monipuolinen ja riittävä liikunta tukee lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista. Liikkumalla lapsi tutustuu itseensä ja lähiympäristöönsä ja harjoittaa motorisia taitojaan. Liikunta on myös osa terveellisiä elämäntapoja, joiden syntyminen jo varhaislapsuudessa kulkee usein mukana aikuisuuteen.

Liikuntakasvatuksen tulee olla lapsilähtöistä, monipuolista ja tavoitteellista. Kasvattaja luo lapselle liikunnasta myönteisen, turvallisen, iloisen ja kannustavan kokemuksen. Aikuisen on tärkeää antaa lapselle tilaa ja aikaa liikkua aina, kun se on mahdollista. Monipuolinen liikkuminen eri ympäristöissä vahvistaa lapsen motorisia perustaitoja. Lapsi oppii tuntemaan, hahmottamaan ja hallitsemaan omaa kehoaan.

Käytössämme on koko toimintayksikön yhteinen liikuntasuunnitelma koko vuodeksi. Kaikki lapset osallistuvat säännöllisesti liikuntatuokioihin. Ohjattuja liikuntahetkiä varten lapset on jaettu ryhmiin iän ja taitojen perusteella. Tavoitteenamme on vahvistaa myönteistä asennetta liikuntaa kohtaan.

Lähiympäristö antaa paljon mahdollisuuksia erilaiseen liikuntaa tukevaan toimintaan. Aivan päiväkodin vieressä on pieni metsikkö, joka on maastoltaan monipuolinen ja tarjoaa haasteita liikkumiseen. Hiekkaharjun urheilukenttä, Tikkurilan urheilutalon tatami ja jäähalli ovat aktiivisessa käytössämme. Talvisin käymme luis-telemassa ja hiihtämässä lähimaastossa. Meillä on kattava liikunnan perusvälineistö, joka on helposti lasten saatavilla myös omaehtoisen toiminnan aikana. Lisäksi Ruokopillin päiväkodissa on oma uima-allas, joka mahdollistaa lapselle turvallisen tavan tutustua ja totuttautua veteen ja vesileikkeihin.

5 Moninaisuus varhaiskasvatuksessa

5.1 Kasvun ja oppimisen tuki

Avainsanat: **ymmärrys, avoimuus**

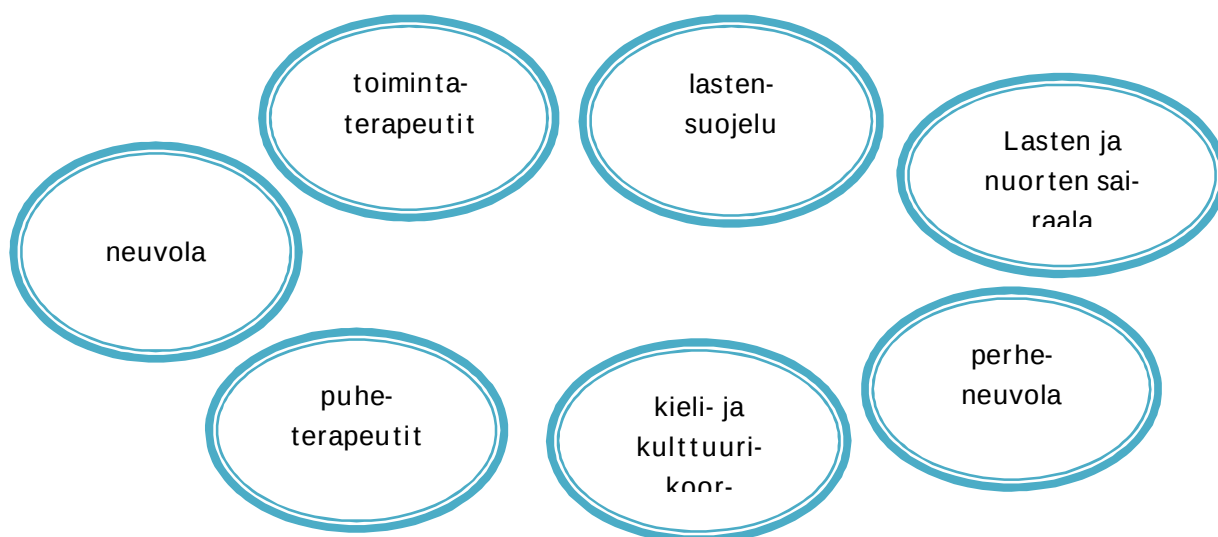
Varhaiskasvatuksen lähtökohtana on kaikille lapsille yhteinen ja yhtäläinen laadukas varhaiskasvatus. Lasten kasvun ja kehityksen tukeminen toteutuu varhaiskasvatuksen arjessa laadukkaan pedagogiikan ja suunnitellun kasvu- ja oppimisympäristön keinoin.

Vantaan kasvun ja oppimisen tuen linjaukset määrittelevät lapsen tuen kolmiportaisen mallin mukaisesti kasvun ja oppimisen yleiseksi, tehostetuksi tai erityiseksi tueksi. Lapsen tarvitseman tuen ja tukitoimien tarve voi vaihdella suuresti, mutta yleiseen tukeen on jokainen varhaiskasvatuksen piirissä oleva lapsi oikeutettu. Riittävän tuen takaamiseksi perheen ja varhaiskasvatuksen avoimella keskustelulla on merkittävä rooli lapsen arjessa.

Lähtökohtana tuen tarpeen arvioinnissa ovat perheen ja kasvattajien näkemykset lapsesta. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan kirjataan yhdessä sovitut tavoitteet, jotka tukevat lapsen kokonaisvaltaista kasvua, sekä keskeiset menetelmät tavoitteiden saavuttamiseksi. Käytämme kehityksen eri osa-alueita tukevia menetelmiä kuten Kili (kieli ja liikunta), Kuttu (kuvin tuettu leikki), Knill (vuorovaikutus ja liikunta) ja Askeleittain (tunnetaidot). Vantaan yleisen tuen valikko toimii työvälineenä tuen suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa lapsiryhmässä. Yleisen tuen valikon ohjaamat pedagogiset ratkaisut toimivat tukenamme myös oppimisympäristön muokkauksessa sekä pienryhmätoiminnan tehostamisessa. Käytämme myös kuvallista tukea esimerkiksi päivä- ja viikko-ohjelman strukturoimiseksi, toiminnan pilkkomiseksi sekä leikkien valinnan tueksi. Koemme tärkeäksi löytää arjen havainnoinnissa sekä yhteisissä keskusteluissa myös lapsen vahvuudet ja tukea niitä osana lapsen terveen itsetunnon kehitystä.

Tavoitteena kaikille varhaiskasvatuksen tarjoamille tukitoimille on se, että lapsi voi mahdollisimman täysipainoisesti osallistua oman ryhmänsä toimintaan ja kokea tulleeensa kuulluksi ja ymmärretyksi. Tuen tulee olla joustavaa, lapsen tarpeet yksilöllisesti huomioivaa sekä pitkäjänteisesti suunniteltua. Tärkeä yhteistyökumppanimme on konsultoiva erityislastentarhanopettaja eli kelto, joka vierailee toimintakauden aikana jokaisessa päiväkodin ryhmässä. Hän konsultoi kasvattajia ja mahdollisia avustajia ja osallistuu tarvittaessa keskusteluihin perheiden kanssa.

Yhteistyötahoja:

5.2 Monikulttuurisuuden kohtaaminen

Avainsanat: **kiinnostus, arvostus**

Eri kieli- ja kulttuuritaustaiset lapset ovat rikastuttava osa Ruokopillin toimintayksikön arkea. Yhdessä toimimessaan lapsilla on mahdollisuus kasvaa osana monikulttuurista ja hyväksyvää yhteisöä. Kaikki lapset ovat tasa-arvoisia sukupuolesta ja kansallisuudesta riippumatta.

Aito kiinnostuneisuus, välittäminen ja hyväksyntä ovat pohjana yhteistyölle kaikkien perheiden kohtaamisessa. Kasvatuskumppanuuden rakentamisessa kunnioitetaan ja huomioidaan perheen lähtökohdat eri kieli- ja kulttuuritaustojen tuodessa siihen oman lisänsä. Vanhemmille kerrotaan, että perheen tärkeä tehtävä on heidän oman kulttuurinsa ja äidinkielen ylläpitäminen ja vaaliminen. Lapsi tutustuu suomalaisiin tapoihin päiväkodin arjessa, mutta lasta tuetaan myös hänen oman kulttuuri-identiteettinsä syntymisessä, jotta lapsi arvostaisi omaa taustaansa ja juuriansa. Kasvattajien tutustuminen lapsen kulttuuriin ja sen tapoihin vahvistaa myös lapsen identiteettiä.

Yksikössämme on sovitut toimintatavat eri kieli- ja kulttuuritaustaisen lapsen aloittaessa päivähoidon. Tulkkia käytetään aina tarvittaessa, jotta kaikki osapuolet tulevat varmasti oikein ymmärretyiksi. Alkukeskustelussa käymme läpi lapseen ja perheeseen ja heidän kulttuuriinsa liittyviä asioita. On tärkeä tietää, kuinka kauan lapsi ja perhe ovat olleet Suomessa, ja mikä on lapsen kielitaito hänen oman äidinkielen ja suomenkielen suhteen. Kerromme suomalaisen kristillisen kirkkovuoden juhlapyhistä ja -perinteistä. Keskustelemme perheen toiveista liittyen heidän omaan uskontoonsa ja siihen kuuluiin tapoihin arjessa. Kunnioitamme eri uskontoja tasa-arvoisina evankelis-luterilaiseen perinteeseemme nähden.

Suomi toisena kielenä eli S2 -opetusta annetaan jokaiselle jotakin muuta kuin suomea äidinkielenään puhuvalle lapselle. S2 -opetuksen tueksi käytämme erilaisia kielen havainnointi- ja seurantatapoja. Kaikista yli 3-vuotiaista lapsista täytetään suomen kielen seurantalomaketta, jonka avulla havainnoimme lapsen suomen kielen taitojen kehittymistä ennen kouluikää. Esittelemme lomakkeen perheelle jo alkukeskustelussa. On tärkeää, että perhettä pidetään ajan tasalla lapsen suomen kielen kehityksestä.

Suomen kielen oppiminen lähtee liikkeelle arkitoimintatilanteista, joissa kasvattaja sanoittaa toimintaa käyttäen kuvia tukena. Kasvattaja kiinnittää huomiota puhetyyliinsä, sanavalintoihinsa, äänensävyynsä, eleisiinsä ja ilmeisiinsä. Hän tukee, toistaa, auttaa ja toimii mallina. Leikki toimii myös pitkälti kielen oppimisen keinona. Lisäksi kieltä kehitetään ns. kielikerhoissa. Pyrimme muodostamaan toimivia kielikerhoryhmiä, joissa lasten kielitaitotaso olisi yhtenevä. Käytämme S2 -opetuksen vuosikelloa, joka määrittelee kielikerhojen toiminnan sisältöjä. Aihepiireihin tutustutaan leikkien, laulujen, kirjojen, pelien ja ns. sanasäkkien avulla.

6 Esiopetus

Avainsanat: **toiminnallisuus, positiivisuus**

Kun lapsi aloittaa päivähoidon, hän alkaa harjoitella esiopetus- ja kouluvalmiuksia. Varsinaista esiopetusta järjestetään esiopetusikäisille. Keskeisenä tavoitteena on, että lapsi muodostaa myönteisen käsityksen itsestään ihmisenä, oppijana ja kivana kaverina. Itseensä luottava lapsi osaa huomioida toisia ja toimia ryhmän jäsenenä. Esiopetuksessa tuemme, rohkaisemme ja kannustamme jokaista lasta päivittäin ja etenemme lapsen kehitystason ja yksilölliset valmiudet huomioiden. Meille on tärkeää tarjota elämyksiä ja hyvä päivä lapsille.

Oppimisympäristö tukee oppimista ja on virikkeellinen. Monipuoliset välineet ja materiaalit motivoivat lasta tutkimaan, kokeilemaan ja leikkimään. Esiopetus on kokonaisvaltaista, toiminnallista ja elämyksellistä oppimista. Leikki ja leikinomainen tekeminen ovat keskeisiä kasvua ja oppimista edistäviä toimintamuotoja. Lapsi oppii parhaiten tekemällä itse.

Sisältöalueisiin tutustumme käyttäen vaihtelevasti useita eri oppimismenetelmiä. Kielellisiä, matemaattisia ja sosiaalisia taitoja voidaan harjoitella leikkien ja liikkuen. Erilaisten rytmien harjoittelulla, lauluilla, loruilla ja riittelyillä tuetaan äidinkielen kehitystä. Matemaattisia taitoja olemme harjoitelleet perinteisten tapojen rinnalla unkarilaisen Varga-Neményi -menetelmän avulla. Esiopetusryhmissämme on myös tietokoneet, joilla lapset voivat tutustua tietotekniikan tarjoamiin mahdollisuuksiin oppimisessa.

Toimimalla pienryhmissä lapset saavat enemmän kasvattajan henkilökohtaista ohjausta ja aikaa itsenäiseen työskentelyyn. Käytämme myös parityöskentelyä, jolloin lapset oppivat toimimaan yhdessä toisen lapsen kanssa, neuvottelemaan, ratkomaan pulmia yhdessä ja tukemaan toisiaan tehtävien tekemisessä.

Jokaiselle lapselle laaditaan syksyisin hänen vanhempiansa kanssa Lapsen esiopetussuunnitelma (LEOPS) henkilökohtaisine tavoitteineen. Kukin lapsi saa esiopetusta, joka on muokattu heidän kasvun ja oppimisen tuen lähtökohdista sopivaksi mahdollisine tukitoimineen. Keväällä arvioimme tavoitteiden toteutumista yhdessä lapsen ja hänen vanhempiansa kanssa Esiopetuksesta kouluun -tiedonsiirtomallin (Esko) avulla. Jotta siirtyminen kouluun olisi mahdollisimman sujuvaa, on tiivis yhteistyö vanhempien ja mahdollisuuksien mukaan myös koulun kanssa tärkeää.

Esiopetuksen on tarkoitus jatkaa lapsen aiemman varhaiskasvatuksen kasvua ja kehitystä tukevaa toimintaa, jotta kouluun siirtyisi itseensä, aikuisiin ja omaan oppimiseensa luottava lapsi.

6.1 6-vuotiaiden lasten valmistavan opetuksen järjestäminen

Valmistavan opetuksen tarkoituksena on madaltaa ja helpottaa suomalaiseen kouluun siirtymisen kynnystä ja mahdollistaa eri kieli- ja kulttuuritaustaisen lapsen juurtumista yhteiskuntaamme.

Valmistavassa opetuksessa oleva lapsi saa esiopetusta viisi tuntia päivässä. Jokaiselle lapselle tehdään oma, henkilökohtainen oppimisen suunnitelma. Valmistavan esiopetusvuoden aikana lapsi tutustuu monipuolisesti leikin, yhdessä toimimisen ja tekemisen sekä valmistavan opetuksen kielellisten tuokioiden avulla suomen kieleen, kulttuuriin ja tapoihin. S2 -opetus on keskeisessä osassa valmistavassa opetuksessa.

Valmistavaan opetukseen osallistuvat lapset ovat integroituina muun esiopetuksen kanssa samoihin ryhmiin. Olemalla osana isompaa esiopetusryhmää edistetään lapsen suomen kielen oppimista, kotoutumista, esiopetuksen sisältöjen omaksumista ja ystävyyssuhteiden muodostumista.

6.2 Hyvinvointityö ja oppilashuolto

Hyvinvointityö on lapsen kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista huolehtimista myönteisessä ilmapiirissä. Jokaisen lapsen hyvinvointia seurataan ja sitä vaalitaan koko hänen varhaiskasvatuksensa ajan. Esiopetuksen oppilashuoltotyö on yksi osa hyvinvointityötä. Se on päivittäistä ja luonnollinen osa varhaiskasvatuksen arkea. Hyvinvointityö kuuluu kaikille päiväkodin aikuisille. Sen tavoitteena on luoda terveellinen ja turvallinen oppimista edistävä kasvu- ja oppimisympäristö sekä lapsen kehityksen ja oppimisen esteiden varhainen tunnistaminen ja niihin puuttuminen.

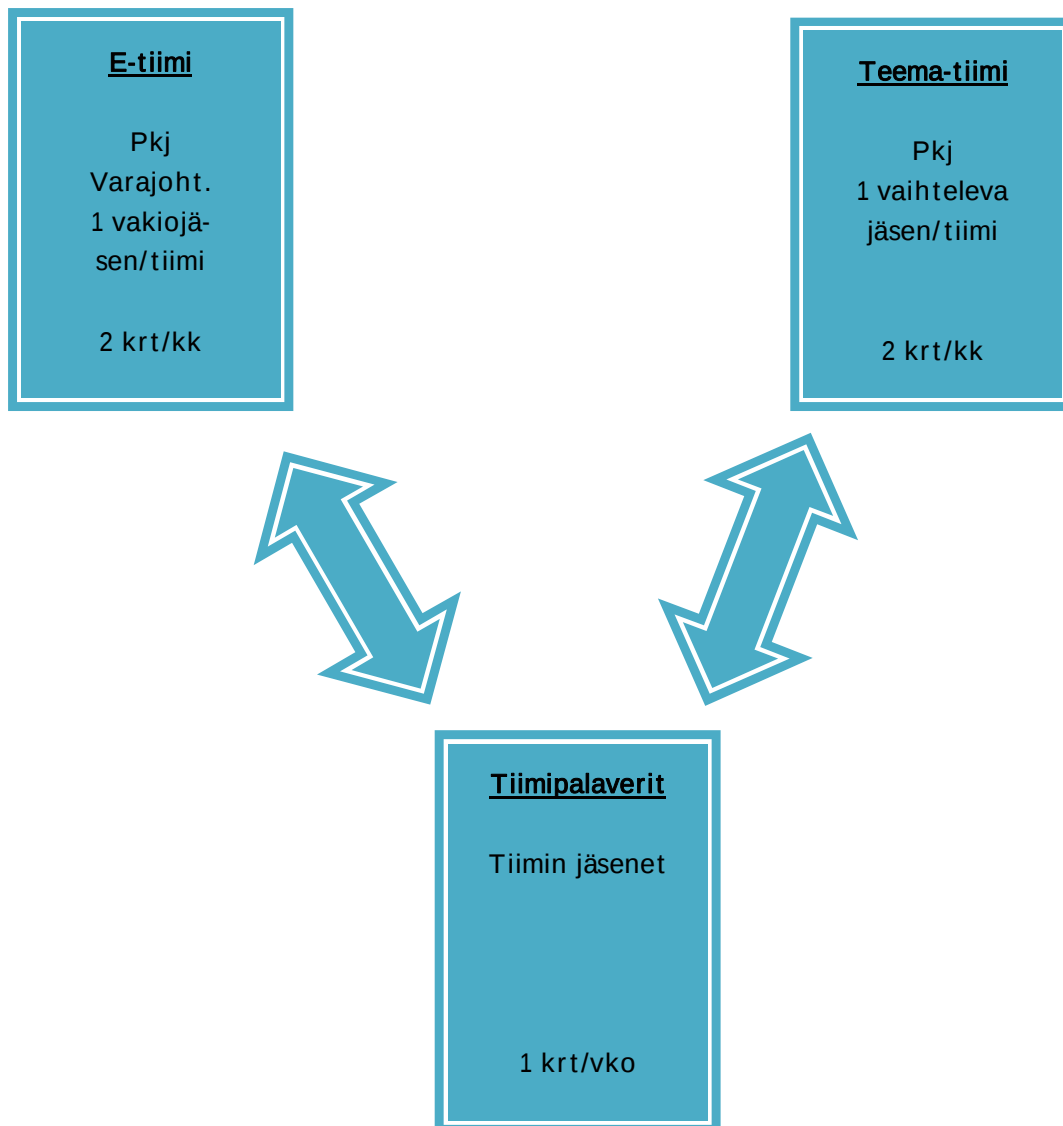
Esiopetuksen oppilashuollon tehtävänä on antaa lapsille yhteisöllistä ja yksilöllistä tukea. Koko esiopetusryhmän hyvinvointia ja käytänteitä seurataan ja huolehditaan lasten yksilölliseen kasvuun ja kehitykseen liittyvistä tarpeista.

Esiopetuksen oppilashuoltoryhmän muodostavat päiväkodin johtaja, esiopetuksesta vastaavat lastentarhanopettajat, neuvolan terveydenhoitaja, alueen konsultoiva erityislastentarhanopettaja ja yksikössä mahdollisesti työskentelevä resurssierityislastentarhanopettaja. Oppilashuoltoryhmä kokoontuu esiopetusvuoden syksyllä ja keväällä käsittelemään kunkin lapsen asioita. Oppilashuoltoryhmän kokouksen ajankohdasta tiedotetaan vanhempia, koska heillä on oikeus osallistua kokoukseen heidän oman lapsensa asioiden käsittelyn osalta.

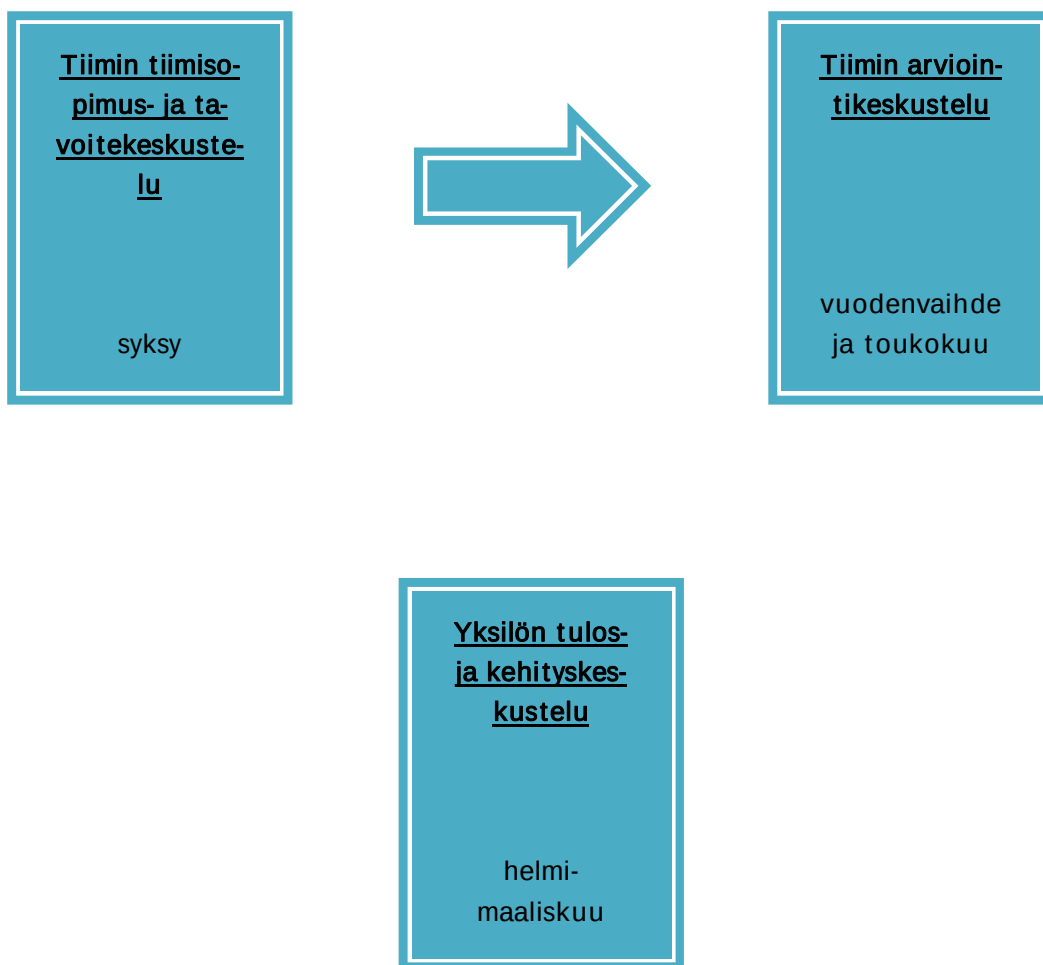
7 Työyhteisön rakenteet ja toiminnan arviointi

7.1 Palaverirakenne

- työllät tarvittaessa 1-2 krt/vuosi

7.2 Arviointirakenne

Muistettavaa:

Vantaa

Sivistystoimi, varhaiskasvatus
Ruokopillin varhaiskasvatuksen toimintayksikkö
Ruokopillin päiväkoti, Tiedonjyvän päiväkotitila
Viljo Sohkasenkatu 10, 01370 Vantaa
Puh: 09 83923934